

แนวทางการจัดการชมรมกีฬา ของมหาวิทยาลัยพะเยา

กฤษฎา ตามประดิษฐ์
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และหาแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณากรอบแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา 2) สร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นและมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.0 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากสมาชิกชมรมกีฬาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 258 ท่าน สถิติที่ใช้ในการศึกษาคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) นำเสนอ และสรุปผลการวิจัย โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 7 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามกระบวนการจัดการ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านการวางแผน (3.70) ด้านการจัดองค์กร (3.66) ด้านการควบคุม (3.65) และด้านการนำไปปฏิบัติ (3.64) ตามลำดับ
2. แนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยาตามกระบวนการจัดการ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน ควรมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องโดยสำรวจความต้องการของนิสิตและผลการจัดกิจกรรมในปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลปรับปรุงและพัฒนา 2) ด้านการจัดองค์กร ควรกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และจัดทำระเบียบการปฏิบัติงานของชมรมกีฬาในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 3) ด้านการนำไปปฏิบัติ กองกิจการนิสิตกระจายอำนาจให้ชมรมกีฬาดำเนินการวางแผนการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ เชิญเชิญนิสิตที่สร้างชื่อทางการกีฬาให้กับมหาวิทยาลัย และ 4) ด้านการควบคุม มีการประเมินกิจกรรมให้ครอบคลุมกีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อความเป็นเลิศตามวัตถุประสงค์ของชมรมกีฬา

คำสำคัญ: แนวทาง/ การจัดการ/ ชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัย

Corresponding Author : กฤษฎา ตามประดิษฐ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
E-mail : kitsada_y@hotmail.com

GUIDELINES FOR MANAGING SPORT CLUB OF UNIVERSITY OF PHAYAO

Kritsada Tampradit

School of Science, University of Phayao

Abstract

The purpose of this research were to study the state of problem and to investigate guidelines for managing sport club of University of Phayao. The methodology of this research comprised of four steps; 1) reviewing the literature by synthesizing related documents research and experts in-depth interview to consider guidelines for managing sport club of University of Phayao, 2) summarize the results of experts interview to create a questionnaire with content validity 1.0, and reliability 0.95, 3) the data collection and data analysis by using mean and standard deviation of 258 persons, 4) the acceptability of sport guideline management was considered by the focus group of the stakeholder.

The research findings were as follow:

1. The problem of management the sport clubs of University of Phayao found that overall problem were in high level. Considering by aspects, it was found that 1) the planning ($\bar{x} = 3.70$), 2) the organizing ($\bar{x} = 3.66$), 3) the controlling ($\bar{x} = 3.65$) and 4) the leading ($\bar{x} = 3.64$).

2. The guidelines for managing sport club of University of Phayao, according to management process were; 1) planning should set goals, objectives and development planning by survey the needs of students and the results of activities last year were the basis for improvement and development, 2) organizing should schedule the responsibility structure to professionals (i.e knowledge and skill) and obvious role for every person in each activity both inside and outside the university, 3) leading is the division of the students' affaire decentralize sport clubs to conduct planning and to use budget for activities and publicize the honor of student who make reputation of sport for the university, and 4) controlling is to evaluate the activities to cover the sport objectives for health and excellence and to achieve the objectives of the sports club.

Keywords: Guideline / Management / Sport Club of University

Corresponding Author : Kritsada Tampradit, School of Science, University of Phayao

E-mail : kitsada_y@hotmail.com

บทนำ

ประชาชนทั่วโลกให้ความสนใจเรื่องของคุณภาพและคุณภาพชีวิตที่ได้รับประโยชน์จากการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และการร่วมกิจกรรมนันทนาการที่ช่วยสร้างเสริมสุขภาพ และเพิ่มปฏิสัมพันธ์อันดีของคนในสังคม สอดคล้องกับ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2011) และ (UNESCO, 2015) กล่าวโดยสรุปว่า การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสังคม ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับ (Ministry of Tourism & Sports, 2012) กล่าวถึงประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555-2559 ที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการกีฬาไว้ว่า การส่งเสริมและพัฒนาการออกกำลังกายและกีฬาเพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัย สนับสนุนการจัดการศึกษา กิจกรรมด้านการออกกำลังกายและกีฬาที่ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมในทุกช่วงวัย ทุกพื้นที่ของชุมชน และสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาสูงสุดของประเทศ มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับความต้องการของสังคมในการประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อการดำรงชีวิตถือเป็นการพัฒนาบุคคลและการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยที่สถาบันศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับ (Tangsajapoj, S., 2011) และ (Ministry of Education, 1999) กล่าวโดยสรุปว่า นอกจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว การจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นการส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างถูกต้องจนเป็นวิถีชีวิตเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยพะเยา ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เชื่อมโยงกับปณิธานมหาวิทยาลัยที่ว่า “ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน” โดยมีกองกิจการนิสิตที่มีภารกิจหลักในการพัฒนานิสิต ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานิสิตให้เป็นผู้ที่มีสุนทรียภาพ สุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดี และมีงานกีฬาและนันทนาการเป็นหน่วยงานสนับสนุน และพัฒนานิสิต เพื่อให้เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและเล่นกีฬา สร้างจิตสำนึกให้รักการออกกำลังกาย และพัฒนาศักยภาพทางด้านร่างกาย ทักษะ จิตใจ และการใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขโดยมีชมรมกีฬาแต่ละชมรมเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม ซึ่งปัจจุบันพบว่า การดำเนินกิจกรรมของชมรมกีฬาที่ผ่านมา ยังขาดความต่อเนื่องของการดำเนินงานและขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของนิสิตทั่วไป โดยมุ่งเน้นไปที่กิจกรรมการฝึกซ้อมเพื่อเข้าร่วมการแข่งขัน ส่งผลให้นิสิตและบุคลากรมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการออกกำลังกายค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรและนิสิตในมหาวิทยาลัยที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจในด้านการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ และด้านการให้บริการและสวัสดิการตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยพะเยา ให้เป็นผู้มีสุนทรียภาพ สุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดี (Division of Student Affairs, 2017) เช่นเดียวกับ (Boonthawe, N., 2559) พบว่า ชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัยไม่มีการดำเนินงานตามหลักการบริหารจัดการ และไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ทำให้บาง

ปีไม่มีการจัดตั้งชมรมส่งผลให้นิสิตมีกิจกรรมทางกายน้อยกว่าที่คาดการณ์ และนิสิตมีพฤติกรรมเสี่ยงมากขึ้นจากการใช้เวลาว่างที่ไม่เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับ (Samahito., S et al., 2001) (Kansing, P., 2009) และ (Tiaotraku, A., 2013) กล่าวโดยสรุปว่า ปัญหาการดำเนินงานของชมรมกีฬาเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสุขภาพและการกีฬาของมหาวิทยาลัยยังขาดความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมของชมรมกีฬา ขาดการเข้าร่วมของนิสิตสาเหตุมาจากกิจกรรมไม่น่าสนใจ ไม่มีผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การออกกำลังกาย งบประมาณในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ โดยงบประมาณส่วนใหญ่มุ่งไปที่กีฬาเพื่อความเป็นเลิศของแต่ละชมรม สถานที่ในการออกกำลังกายและอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการทำกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาที่อาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น การจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญต่อการวางรากฐานให้นิสิตเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพของนิสิตผู้วิจัย เห็นความสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการ และทรัพยากรการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อสร้างและศึกษาความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการจัดการชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับความต้องการของสังคมที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อหาแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยาในการนำไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดการจัดการกีฬา และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการบริหารจัดการกิจกรรมและกีฬาของนิสิตในมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณากรอบแนวคิดของแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

สรุปข้อมูลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 โดยการสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.0 ถือว่ามีความเหมาะสม จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร

ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบ สอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbrach’s alpha coefficient) (Sisaat, B, 2016) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ (Management Process) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกชมรมกีฬาต่อสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา 13 ชมรมกีฬา ประชากรรวม 780 ท่าน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน จากการเปิดตาราง เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน Ekakun T., 2000) และได้รับแบบสอบถาม คืน กลับมา 258 ชุด โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ และสรุปผลการวิจัย

จัดประชุมสัมมนาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะในเกี่ยวกับความถูกต้อง ความ เป็นไปได้ในการนำไปใช้ประโยชน์และข้อคิดเห็นอื่นๆ ในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย หัวหน้างานกีฬาและนันทนาการ หัวหน้างานกิจกรรมและพัฒนาชมรม อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม กีฬา (2 ท่าน) อาจารย์ประจำสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ประธานชมรมกีฬา และนิสิตทั่วไป เพื่อสรุปรายงาน การวิจัย แนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชมรมกีฬามาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการ จัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามกระบวนการการจัดการ (Management Process) ร่วมกับการ จัดการทรัพยากร (Management Resources) และนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน เพื่อมาสร้าง เป็นกรอบแนวทางในการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา
2. ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามความคิดเห็นของสมาชิกชมรม กีฬาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการในภาพรวม แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬา ของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ

สภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการวางแผน (Planning)	3.70	0.63	มาก
ด้านการจัดองค์กร(Organizing)	3.66	0.62	มาก
ด้านการนำไปปฏิบัติ (Leading)	3.64	0.70	มาก
ด้านการควบคุม (Controlling)	3.65	0.68	มาก
รวม	3.66	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามกระบวนการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน พบว่า สภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 3.66) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD = 0.59) เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{x} = 3.70) ด้านการจัดองค์กรมีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 3.66) ด้านการควบคุม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 3.65) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการนำไปปฏิบัติ (\bar{x} = 3.64) ตามลำดับ

3. การพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยาไปใช้ จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง 7 ท่าน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้พิจารณาข้อมูลที่มีความคิดเห็นเชื่อมโยงกับการเก็บข้อมูล และมีความเห็นอย่างฉันทามติ (Consensus) ถึงความเป็นไปในการนำไปปฏิบัติ ดังนี้

ด้านการวางแผน ชมรมกีฬาคควรนำผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเป้าหมาย ปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่ตรงกับความต้องการ สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ที่ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาของนิสิตและบุคลากรให้เป็นวิถีชีวิต เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ด้านการจัดองค์กร สถานที่ตั้งชมรม โครงสร้างการดำเนินงานของชมรมกีฬาที่มีความชัดเจนที่ระบุอำนาจ และหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินงานมีกฎระเบียบข้อบังคับของชมรมกีฬา เป็นต้น และอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ (ที่ปรึกษาชมรม) เจ้าหน้าที่ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และอาสาสมัครของชมรมกีฬาในการให้บริการ อำนวยความสะดวกอย่างทั่วถึง รวมไปถึงให้ข้อมูลด้านการออกกำลังกายและกีฬาในแต่ละชมรมกีฬา

ด้านการนำไปปฏิบัติ ชมรมกีฬาต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาให้นิสิตและบุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษา มีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ตารางการดำเนินงานประจำวัน เดือนของชมรมกีฬา และยกย่องเชิดชูเกียรตินิสิตที่สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยทางด้านกีฬา เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนิสิตในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพไปสู่การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ นอกจากนี้ชมรมกีฬามีส่วนร่วมในการวางแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรายงานสภาพปัญหาการดำเนินงานของชมรมกีฬา ทั้งเรื่องบุคคล งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และการดำเนินงานที่ผ่านมา (อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง) รวมทั้งชมรมกีฬาต้องมีการจัดทำรายได้เพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานของชมรมกีฬาเพิ่มเติมจากงบประมาณที่ทางมหาวิทยาลัยจัดสรรให้ทุกปี

ด้านการควบคุม มีคณะกรรมการ และรูปแบบการตรวจประเมินผลการดำเนินงานที่มาจากส่วนกลางหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมทั้งบุคลากร งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวก รูปแบบกิจกรรม เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้กับชมรมกีฬาในการพัฒนา และแก้ไขข้อบกพร่องในครั้งต่อไป

อภิปรายผล

จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา และหาแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านการวางแผน พบว่า ชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัย ควรมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินของชมรมกีฬาในการส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกายและการกีฬาให้มีความต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยสำรวจความต้องการของนิสิต และรวบรวมข้อมูลผลการจัดกิจกรรมในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม เช่นเดียวกับ (Sriarj, S., 2016) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานสำหรับนิสิตและบุคลากรที่พักอาศัยในมหาวิทยาลัย บูรพา พบว่า ควรมีการตั้งนโยบาย และกำหนด พันธกิจในการส่งเสริมการใช้จักรยานและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินงาน มีแผนงานที่ระบุความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ (Serirat, S. et al., 2002) กล่าวว่า การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต สถานการณ์ปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต โดยให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ด้วยการจัดองค์กร การจูงใจ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และการจัดกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญการปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับ (Boontawe, N., 2016) ศึกษาแนวทางการจัดการชมรมกีฬานิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีประสิทธิผล พบว่า ชมรมกีฬาต้องมีการวางแผน เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกายและการกีฬาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งชมรมกีฬาของ กองกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อปลูกฝังความ มีน้ำเป็นนักกีฬาให้นิสิต รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และพัฒนา นิสิตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมโดยมีกิจกรรมกีฬาเป็นเครื่องมือ เช่นเดียวกับ (Tiaotraku, A., 2013) กล่าวว่า แนวทางการบริหารจัดการชมรมกีฬานั้น ควรมีสมาชิกชมรมกีฬาที่หลากหลาย มีการประชุม เพื่อแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ผ่านมาจากรุ่นสู่รุ่นอย่างต่อเนื่อง ทั้งกีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อความ เป็นเลิศโดยใช้กิจกรรมที่กระตุ้นนิสิตให้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

ด้านการจัดองค์กร พบว่า การกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ต้องมีการ คัดเลือก และแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และให้นิสิตเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พร้อมทั้งมี คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของชมรมให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ที่รวมถึงการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับการปฏิบัติงานของชมรมกีฬา ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการจัดกิจกรรมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับ (Sawangmek, T., 2015) ศึกษา การจัดการกีฬาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพของนิสิตในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า จุดแข็งของการจัดการกีฬาในสถาบัน อุดมศึกษาต้องมีโครงสร้างบุคลากร โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน มีบุคลากร และนิสิต ที่มีความรู้ความสามารถในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ มีการจัดสรรงบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณบำรุงสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ให้เป็นลานกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่ตรงกับความต้องการและทันต่อกระแสความนิยม ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับ (Serirat, B., 2002) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการจัดองค์กรควรกำหนดงาน

ความสำคัญ อำนาจหน้าที่ โดยแบ่งงานความรับผิดชอบตามความสามารถของบุคคลที่ต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่าในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรมากที่สุด แตกต่างกับ (Boontawee, N., 2016) ผลการวิจัยพบว่า ชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยบูรพายังมีปัญหาในการขาดการดำเนินกิจกรรมของชมรมอย่างต่อเนื่อง ขาดผู้นำหรือตัวแทนนิสิตที่รับผิดชอบ ตามแบบฟอร์มใบสมัครจัดตั้งชมรมที่กองกิจได้กำหนด ทำให้การประสานงานหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ขาดความต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ และหน้าที่ของชมรมกีฬาไม่มีความชัดเจน

ด้านการนำไปปฏิบัติ พบว่า กองกิจการนิสิตหรือหน่วยงานที่ควบคุมดูแลชมรมกีฬามีการประชุมติดตามการดำเนินงานของชมรมกีฬาเป็นประจำ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยมีการกระจายอำนาจไปยังชมรมกีฬาให้มีการวางแผน การปฏิบัติ และการใช้งบประมาณในการรับผิดชอบดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด มีการสนับสนุนส่งเสริม พัฒนาผู้นำการออกกกำลังกายให้กับนิสิต บุคลากรอย่างต่อเนื่อง และนักกีฬาที่สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยมีการบันทึกข้อมูลการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายในและภายนอกได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ (Kansing, P., 2009) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย พบว่า โครงการกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติ และสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม รวมไปถึงการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน โดยการประชาสัมพันธ์มีความหลากหลายรูปแบบที่สร้างแรงจูงใจให้นิสิตมีความสนใจและเห็นคุณค่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับ (Chanalithichai, J. et al., 2012) กล่าวว่า การบริหารจัดการสนามกีฬา ควรมีการกำหนดหน้าที่การทำงานของแต่ละบุคคลไว้อย่างชัดเจน มีการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานภายในและภายนอกในเรื่องของการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย แผนงานการปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ พร้อมทั้งสามารถตรวจสอบได้จากสรุปรายงานการประชุมดำเนินงานภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยมีการจัดเก็บข้อมูลและยกย่องผู้สร้างชื่อเสียงในด้านการกีฬาให้ทราบโดยทั่วถึง เช่นเดียวกับ (Office of the National Economic and Social Development Conclil, 2011) โดยมุ่งยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาด้วยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการออกกกำลังกายและกีฬา สำหรับพัฒนาคนทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะและมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

ด้านการควบคุม พบว่า ประเมินผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์กีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อความเป็นเลิศ ในการติดตามการดำเนินงานของชมรมกีฬาอยู่เป็นระยะเพื่อกระตุ้นให้ชมรมกีฬามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันตามวัตถุประสงค์ของชมรมกีฬา เช่นเดียวกับ (Kansing, P., 2009) มีระบบ วิธีการติดตาม ตรวจสอบแนวทางปรับปรุงแก้ไข มีคณะกรรมการตรวจสอบ เปรียบเทียบ ประเมินผล สรุปผลการปฏิบัติงานโดยพิจารณาจากงานที่ได้รับมอบหมายได้ดำเนินไปตรงตามวัตถุประสงค์

หรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิด (Suksriwong, S., 2011) กล่าวว่า การควบคุมเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กร เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด เช่นเดียวกับ (Chounbun, P., 2011) การประเมินผลและการกระตุ้นการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร โดยเริ่มจากการประเมินก่อนโครงการพิจารณาจากหลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ทรัพยากรที่ใช้ และที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อดูความเหมาะสม ของการปฏิบัติ แล้วจึงอนุมัติและจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน หลังจากนั้นจึงเป็นการประเมิน ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ส่วนการกระตุ้นและส่งเสริม นโยบายการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพเน้นไปที่การรณรงค์ขอความร่วมมือให้ใช้เวลาว่างกับการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา ซึ่งจะเป็นส่วนที่ทำให้การปฏิบัติงานเป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผน ชมรมกีฬาควรมีการสำรวจความต้องการของนิสิต และรวบรวมข้อมูลผลการจัดกิจกรรมในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรม และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติ
2. ด้านการจัดองค์กร มีการคัดเลือก และแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับกีฬาของชมรมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ และส่งเสริมนิสิตเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในสถานศึกษาที่ได้จากการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย
3. ด้านการนำไปปฏิบัติ สร้างแรงจูงใจ ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตตระหนักและเห็นคุณค่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการควบคุม กำหนดกฎเกณฑ์การประเมิน การดำเนินงานให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์เพื่อสุขภาพและเพื่อความเป็นเลิศ ไว้สำหรับการพิจารณาได้รับงบประมาณสนับสนุนชมรมกีฬาในปีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษา เปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมของชมรมกีฬาในแต่ละปีการศึกษาซึ่งจะได้จัดเก็บเป็นข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
2. นำแนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยไปทดลองใช้จริงกับนักศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

Reference

- Boontawee, N. (2016). *Management Guideline for Effective Student's Sport Club in Burapha University*. Master of Science (Exercise and Sport Science), Faculty of Sport Science, Burapha University. [in thai].
- Chanalithichai, J., Chingtin, S., Inprom, P., & Pitakwong, S. (2012). A Study of The Stadium Management of Phare Provincial Administration Organization. *Journal of Education Naresuan University*, 14(2), May-August 2012. [in thai].
- Chounbun, P. (2011). The implementation of exercise promotion policy in Samutsakorn Provincial Administrative Organization. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 22(2), May-August, pp. 17-31. [in thai].
- Division of Student Affairs. (2017). *Stratergic Plan for Division of Student Affairs 2015–2018*. University of Phayao. [in thai].
- Ekakun, T. (2000). *Research methodology in behavioral sciences and social sciences*. Ubon: Ubon Ratchathani Rajabhat University. [in thai].
- Kansing, P. (2009). *Management models of a Sport for all Program in The University*. Doctor of Philosophy (Exercise and Sport Science), Faculty of Sport Science, Burapha University. [in thai].
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act 1999*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in thai].
- Ministry of Tourism & Sport. (2012). *Ministry of Tourism & Sport Strategic Plan (2012-2016)*. Retrieved November 30, 2017, from http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7100. [in thai].
- Ministry of Tourism & Sport. (2017). *The National Sports Development Plan No.6*. Retrieved November 30, 2017, from http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=8408. [in thai].
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2011). *The Eleventh National Economic and Social Development Plan (2012-2016)*. Retrieved October 20, 2017, from <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>. [in thai].
- Samahito, S., Phattharophat, W., Piromkham, B., Tientong, A., and Sriyapai, U. (2001). *Management models of a Sport for all Program: A Case Study for Kasetsart University*. Bangkok: Sport Science Research and Development Center. [in thai].

- Sawangmek, T. (2015). A Study of Sport Management for Health Promoting of Students in the State Institutions of Higher Education. *Journal of Education Naresuan University*, 17(3), July-September 2015, pp. 88-89. [in thai].
- Serirat, S., and Hiranyakiti, S. (2002). *Organization and Management*. Bangkok: Thamsan. [in thai].
- Sisaat, B. (2011). *Introduction to Research (9th ed)*. Bangkok: Suweeriyasan. [in thai].
- Sriarj, S. (2016). *Development of Management Guidelines to Promote Bicycles for Residential Student and Staffs at Burapha University*. Master of Science (Exercise and Sport Science), Faculty of Sport Science, Burapha University. [in thai].
- Suksriwong, S. (2011). *Management: from the executive's viewpoint*. Bangkok: GP Cyberprint. [in thai].
- Tangsujjapoj, S. (1997). *Knowledge about Physical Education and Recreation*. Bangkok: Mittrapap Karnpim and Studio. [in thai].
- Tiaotraku, A. (2013). Study of Problems, Corrective Measures, and Guidelines for Developing Sport Club Management of Undergraduate Students in Naresuan University. *Journal of Education Naresuan University*, 5(4), October - December 2015, pp. 105-113. [in thai].
- UNESCO. (2015). *International Charter of Physical Education Physical Activity and Sport*. Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235409e.pdf>.

Received : 5 September, 2018

Revised : 16 November, 2018

Accept : 18 December, 2018